

POMAHA BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOW

1. číslo

Budyšin, decembr 1952

Lětnik 3.

Bibliske rozpominanje

Jandžel džeše: „Njebojće so! Hlej, ja připowědam wam wulke wjesele, kotrež so wšemu ludaj dóstanje; přetož wam je so džensa tón Zbóžnik narodzil, kotryž je Chrystus, tón Knjez w Dawidowym měsće.“

(Luk. 2, 10, 11.)

Rěčimy wjele wo ewangeliyu a mjenujemy so „ewangelscy“. Tu w našim bibliskim słowje mamy tón ewangelij a to słowo, z kotrehož naše pomjenowanje „ewangelij“ a „ewangelscy“ pochadza, — w grekskej rěči, — hdyž Boži jandžel rjeknje: „Ja připowjedam wam wulke wjesele“. „Wjesoła powjesć wo Zbóžniku“, to je ewangelij, a „ewangelscy“ su či, kotřiž su tutu wjesołu powjesć přijimali, sebi přiswojili a su ju žiwi, so založiwši ze žiwjenjom a z wěru na tutoho nam w Bethlehemje narodženeho Zbóžnika. Jich wutroba je poľna wjesela, dokelž poľna Jezusa; Jezus w njej, a jich žiwjenje a zadžerženje swědči wo tym — wo Jezusu Woni wuznawaja tež w tutym čezkim léće 1952, hewak a wosebje nětkle w hodownym času:

„Hlód, nahota, mječ, rany, štož hewak trašne je, mje nihdy njewotdžěli wot mojoh' Jezusa.“
Tež nic hordži duchojo,
„kiž mójnje tu so zběhaju, sej nowu wučbu wumysla a prawu cyle přeměnja.“

Woni tak wuznawaja. Su pak wšitcy to tež žiwi? Sy tež ty to žiwy?

My wšitcy chcemy wěrne hody swječić. Wěrne hody su pak wje-

sole, radosće poľne hody. Tohodla je dobre, zo mamy do hód adwentski čas, čas so pripravować, so dohotować. A tež tuto łopjenko drje něšto dnjow do hód dońdže, zo maš z nim hišće časa, sebi nadrobnje rozpominać tuto prašenje: Sym ja to žiwy, štož słowo „ewangelski“ praji? Je moje žiwjenje swědčenje wo tym, zo mam ja Jezusa, zo mam ja založku a korjeń wulkeho a wěrneho wjesela we mni? Nimaš-li časa za to, wzmi sebi časa! A prašej so a pruwuj so!

Hewak so lochko stanje, zo tutu poskićenu składnosć njewužitnje wužiwaš abo docyla njewužiwaš — patoržicu a njeđzeli hodowneho časa — a puć přeč wot Jezusa sebi dale twariš, puć dele do hlubiny. Dokelž tak so njepruwowachu a njeprizhotowachu za hody, je jich wjele swječićo husto hody podarmo. Dopokaz za tuto wótre wuprajenje su wšitcy či, kotřiž su zrudni, tyšeni, nastroženi, traš poľni zadwělowanja běchu w tutym léće hač sem. A to bě hrěch a wina! Tuto léto trjebaše — abo lěpje, naš lud trjebaše a trjeba čłowjekow, kotřiž strožni, njebojazliwi, haj poľni dowěry du přež tutón čas a to sebje dla, druhich dla, cyleho luda dla. Abo kak hewak? Hdyž sy hody woprawdže swječić, maš cyły ewangelij, cyły wjesołu powjesć hodow w sebi, maš hodowneho Zbóžnika sameho. A tutón je tola z knjezom nade wšěm a tež nade wšěmi, byrnjež jich tajkich hišće wjace bylo, kotřiž dawno stare mudrowanje čłowjekow runje nětkle zaso wobnowjeja a praja: „Bóh njeje! A tohodla njeje tež swět nichtó tak lubował, zo by swojeho syna da!“

Jeniće to móže při tajkim wustupowanju Antichrysta a jeho

pomocnikow a při tajkich čezach a prócach našeho časa pomhać, zo tu jich wjac a wjac křesćanow je, kotřiž maja ewangelij w sebi, tu cyły wulku hodownu powjesć w sebi: „Wam je, je so džensa tón Zbóžnik narodzil, kotryž je Chrystus, tón Knjez!“ Haj, zo tu wjac a wjac křesćanow je, kotrymž so z wobliča blyšči hodowna radosć, kotraž je wšu bojósć přewinyła — jandžel tola praji: „Njebojće so!“ — a kotraž nětk druhim pomha, tohorunja bojósć a wšo druge trašace přewinyć a so radować.

Wona wyska: „Nam je so džěčo narodžilo, syn je nam daty, kotrehož knjejestwo je na jeho ramjenjomaj! A jemu rěkaju: dziwny, radžičel, Bóh mójny, wěčny Wótděc, měrny fěršta!“ (Jes. 9, 6.)

Hdžež tak je, tam swječićo hody woprawdže, tam runaja so pastyrjam, kotřiž chwatajcy přindžechu a namakachu, haj: a namakachu Jezusa a džěchu a chwalachu a čěsćachu a připowjedachu, cyle wěsće nic jeno z ertom ale tež z radosćiwym wobličom. Štož jandžel jako přeni činješe, to woni připowjedachu, a štož jandžel jim přiwola, po tym so mějachu a tak ze swojim žiwjenjom wobswědčichu swoje připowjedanje, jandžela wulki wozbožacy ewangelij: „Wam je so džensa tón Zbóžnik narodzil, kotryž je Chrystus, tón Knjez!“

Bóh daj, zo bychu naše hody tak žohnowane byle a tajkich „ewangelskich“ tu bylo w domach a wosadach — a ty mjez nimi! Hdyž sam tajki sy, sy wobradzil sam sebi to najdróše a tym swojim nic mjenje, wosebje džěčom. Kelko wabi tola nětkle čłowjekow, młodych a starych, přeč wot Zbóžnika a tak wot wěrneho zboža — a njezabudźmy přistajić! — wot zbóžnosće! Što wšo słyša

a widža džěci! Njezapomny, zo tež widža prŕzdně městna w cyrkwinych, ławkach, zo tež widža zaprosěne biblije a modlerske a spěwarske! Z wotkel dyrbjja nabyć wole a wjesela a zmužitosće, doma, w šuli, w Božim domje a w žiwjenju so wuznać k džěcatku w Bethlehemskej žłobiku, hdyž staršeju, kmótrow a docyła dorosćenych niewidža při džěcatku, při ewangeliju, scyła nic w hodownym činjenju pastyrjow! Abo dyrbi so přeco a přeco zaso stać, zo so nan abo tež mać dyrbjja začerwjenić, zo džěco nana abo mać za ruku, haj wokoło šije wozmje a praji: „Pój, chcemy hromadže kemši hić!“ Abo kotry nan chcył slyšeć tež z erta swojeho džěsca: „Nan so tola njemóže modlić!“

Nětk wěmy wšitcy, što rjaneho, pěkného, zwjeselaceho, wozbožaceho móžemy a mamy my wobradzić, my, kotrymž jandžel připŕwjeđa: „Wam je so džensa tŕn

Zbŕžnik narodzi!“ Móžemy sebi wjac tutoho wozbožaceho bohatstwa žadać? A my njemóhli z tutoho bohatstwa sobudžěleć a wobradžeć džěcom a druhim — a to džakapołni a radosćiwi! Čim wjac ludžom tajke hodowne zbože z wutrobu, słowom, skutkom wobradžamy a čim wjac jich to je, čim bóle darujemy cylemu luděj te dary, kotrež wŕn najbŕle trjeba, kotrež jemu pomhaja, skŕŕnje tola dŕŕŕ k měrej, kotrehož so nadžijsa. Tutŕn pak přiŕdže tam, hdžež Bohu česć dawaja.

Tuž swjeć adwent a hody, doniž sy „ewangelski“ z wutrobu, z ertom, z ruku, z cyłym žiwjenjom, dawajo džak, chwalbu, česć njebjeskemu Wŕtcej, kiž nam swojeho Syna pŕsła, zo by naš Wumŕžnik a Zbŕžnik był, a my wumŕženi, wěrnje zbožowni, zbŕžni!

K. W.

Biskop Dibelijs pola ministrskeho prezidenta Grotewohla

Na němskej synodze w Elbinge-rodze wuzwoleni zastupnicy praeses D. Held-Düsseldorfski, wyši krajnocyrkwiniski rada lic. Noth-Drježdžanski a praeses D. Scharf-Barlinski pobychu pod nawjedowanjom biskopa D. dra. Dibelijsa a probsta D. Heinrich Grübera pola ministrskeho prezidenta Němskeje demokratskeje republiki, Oty Grotewohla. Zastupnicy cyrkwyje rozprawjachu wo wobćežnosćach, kotrež nastawaju z postupowacym haćenjom mjez wječorom a ranjom. Dale prašachu zastupnicy cyrkwyje, zo by so džiwało na powyšjenje najnišich rentow za starych, kotrež za zežiwjenje njedosahaju. Ministrski prezident slubi so zaběrać z naspomnjenymi wobćežnosćemi. Na wšelke dypki móžeš hnydom pomoc přilubić.

Jezus je hrěšnikow dla do swěta přišŕl

Ně, tak njeběch hišće ženje hody swjećić, tak sam lutki. A tola mi hody na tamnej starej, mazanej, smjerdžatej łŕdži njejsu žel. Moja wutroba bě połna zboža, hdyž po někotrych hodžinach do swojeje kajity džěch. Brad smŕći, ale Jack wudžera k wjerchej. „Na čo sej mysliš, Jacko?“ so wprašach. „Na doma!“ wotmołwi. „Tři lěta hižom su, zo tam wjac pobył njejsym. Wot toho časa žane prawe hody njeswjećach.“ Sydnych so na chromu jeho łŕža. Wŕn mi powěđa wo djamantowych podkŕpkach w Južnej Africe, hdžež je džělał, wo hidže mjez bělymi a čornymi džělaćerjami, wo korčmach w Johannesburgu, hdžež je w poslednich lětach swoje hody z palencom podusył. Nadobo so na mje wobroći: „Praj, čehodla je wšo tak na swěće — tale hida — tale, njesprawnosć? Čehodla so jeni kormja a druzy mrěja z hłodom? Čehodla walam so ja pře wšo mazane blŕto? Ty sej snano mysliš, zo mje to wozboža. Tomu pak njeje tak. Mje to wŕtrasuje, ale njemóžu hiŕnak. Ty wěriš do Boha, tuž mi tola praj, čehodla je to wšo tak?“ Při kŕždym „čehodla“ pjerje z pjasću wo łŕžo. „Jacko!“ prajach, „ty sam wotmołwi na swoje prašenje, hdyž praješ, zo hiŕnak njemóžeš. To džěh je: My tčimy wšitcy tak

hluboko. Tohodla dyrbjješ Chrystus přiŕŕ, zo by lubosć, pŕćiwosć a radosć nam přinjesł: naše wumŕženje! Hlej, tohodla swjećimy wšak hody!“ „Haj, ale čłowječe, tak dolho wy pobožni hižo hody swjećiće a powědaće wo tym, ale swět je tak zly kaž prjedy. Čehodla?“ „Prawje maš!“ wotmołwich sčicha. „To je naša haŕba. Wjele wo Nim rěčimy, ale mało za Nim kročimy.“ „Herberto, wěriš, zo budže to hdy hiŕnak na zemi?“

„Haj, Jacko, cyle wěsće wěrju. Hdyž budže Chrystus zawěrnje

Knjez we wutrobach čłowjekow. Na to čakam. Za to sym žiwy!“ Chwilu mjelčachmoj a potom so sta, štož nihdy njezabudu. Bloody, dundak po swěće, herjekar w korčmach, kotremuž bě nŕž stajnje zlochka w horšci, Bloody mje hrabny, sčahny mje k sebi, wobjima mje, stłŕči swoju hubu na moje lico — na wokomik. Potom suny mje přeč, wobroći so k sčěnje a sčahny sej pŕachtu přež hłowu.

Herbert Gezork:

„Tajki widžach swět.“

Hodowny podawk w Bethelu

„Tamble“, rjekny diakon, „hladajće, tamle dže naš swěrnny, stary Jakub z hrŕdže. Je hižom na wšě 80 lět stary. Sym jemu našej wolaj přepodał, zo by so wo njeju starał. Njebych jeju žany-maj swěrnšimaj rukomaj poručić móhł. Jakub je přeco posledni hdyž so za blido sydamy, ale přěni je hotowy. Kedžbujće, hdyž so bŕrže wrŕći. Jenož swŕj kofej wupije, ale swŕj hodowny tykanc a wosušk wozmje sobu do hrŕdže.“ Lědma bě diakon dorčěł, jako so durje do jědžernje wotewrichu. Z nich wustupi Jakub njeso swŕj tykanc na dŕŕni a džěše nimo naju do hrŕdže. Džěchmoj za Jakubom. Wrota do hrŕdže bě-

chu jenož přizačinjene, tuž widžachmoj, kak tam Jakub tykanc do dweju hromadkow rozdžěli. Potom stupi přeđ korto a da kŕždemu skoćecju jeho džěl. Majkaše wolaj a tykanc jimaj do klamy suwajo praješe: Wŕj dyrbitaj tež wědžeć, zo su hody, přetož woly běchu tež pŕdla, hdyž so naš Knjez w Bethlehemskej hrŕdžice narodzi. Powěsće z Bethela.

Hodowne zbcže

Mjez kemšerjami w Bethelu, mjez chorymi, bėdnymi a hubjenymi je wjele wjac wjesolych ludži, dyžli wonka w swěće. Woni začuwaju Božu smilnosć a synlu pomoc křesćanskeje towaršnosće.

Móc hodowneho spěwa

Pišćelnik Walker w Ludwigsburgu běše swoje tysacte pišćełe (byrgle) natwaril, kotrež chcyše na cyle wosebite wašnje poswjjećić. A to běše runje w hodownym času. Najlěpšich organistow Němskeje běše přeprósyl; kóždy dyrbyješe na nowych pišćelach pokazać, štož by zamóhl. Najlěpšeho chcyše mytować. Wjele sławnych a kmanych pišćelakow běše přišło, nahladna črjoda poslucharjow bě so zešła. Kóždy wuměć so wo myto prócowaše. Najćeše kompozicije, zawite a zaplečeny fugi hrajuachu na krasnych pišćelach. Wšitcy so jara dziwachu a derje posluchachu na to, štož so jim poskići, hačrunjež najwjetšemu džělej zhradźizny nutřkowne zrozumjenje a zapřijeće pobrachowaše. Woni čujachu, zo běše wulke, krasne wuměštwostwo, štož slyšachu, so dziwachu, kak móže to jenički čłowjek docyla wšo dočinić. Ale čopło wokoło wutroby jim njebu.

Jako posledni přindže prof. Franka z Kolonje (Köln a. Rh.). Tutón běše wěsty njedostatk toho koncerta tež spóznał. Sebi myśleše, zo ma so smilić nad wobhim ludom, a wobzamkny při sebi, jenož něšto hrać, štož móže tež najjednorši čłowjek rozumić. A to běše hłós hodowneho spěwa „O najwjeselši . . .“, kotryž přeco zaso zanjese a přeměni w krasnych wariacijach. A to skutkowaše. To wulki začišć činješe na wšitkich poslucharjow, na jedno-

rych kaž na wěcywustojnych. Cyle čicho a nutrnje sluchachu na lubozne a móčne zynki rjaneho hodowneho hłosa. Tež druhe přednoški běchu wobdźiwali. Ale posledni bě cyle hinaši. Běše wutrobu přimał. Jako so domoj wróćichu, běchu wšitcy přezjedni: Smy džensa wjele wulkeho a krasneho slyšeli, najrjeńše pak běše hra prof. Franki z jednorym starym kěrlušom „Wjesel, wjesel so, křesćanstwo!“

Haj, tajku móc maja hodowne zynki. To pak na zynkach, na

hłosu samym njeleži, ale na wo-
přijeću, na słowach. Druhdy su
njewěrjacy ludžo spyтали, hinaši
tekst pod tute hłasy položiť;
a hlej, to njeskutkowaše. Zynki
a słowa hromadže slyšeja. Ach,
zo bychu lětsa zaso wšitcy w
prawdže wědzeli, što to je, hdyž
spěwaja: „Zhubjene džěci, Chryst
je na swěće!“, a zo bychu so do-
pominali na napominanje Ange-
lusa Silesiusa: „Tež hdyž je so
Chrystus tysac króc w Bethlehe-
mje narodził a nic w tebi; wšak
tola zhubjeny wostanješ!“ La.

Prěni serbski superintendent 70 lět

Kak móhlo to tež hinak być, hač
zo tež naše serbske nabožne lo-
pjenko mjez tymi, kotřiž 22. ho-
downika přińdu, knjezej superin-
tendentej Mjerwi, Bukečanskemu

Superintendent Mjerwa

fararjej, zbožo přec, a zo jemu
přiwola wutrobne: „Pomhaj Bóh“. Je
wón so tola sobu prócował, zo
tuto lopjenko zaso wožiwi po na-
hlým kóncu, kotryž jemu zawino-
wa njezbožowny čas Hitlerowy,
kiž runje tak zawinowa, zo bě
farar Mjerwa mjez tymi štyrjomi
serbskimi ewangelskimi duchow-
nymi, kotřiž dyrbjachu do wu-
hnanstwa, Bóh, kotryž zrudny čas
krwawneje wojny skónči, skónči
tež tuto wuhnanstwo.

70. lěto žiwjenja smě k. super-
intendent Mjerwa z Božej pomocu
22. hodownika skónčić. 44 lět
skutkuje wón we wulkej Buke-

čanskej wosadze, w kotrež bě při
spočatku swójeho zastojnstwa
z pomocnym duchownym fararja
Kubicy. Jako po poslednjeje wój-
nje džěše wo serbsku superinten-
danturu, bě wón tón, kotremuž
česć tutoho noweho zastojnstwa
slušeše a čěza tutoho noweho ale
pak nic cyle po žadanjach a pře-
čach serbskich ewangelskich wo-
sadow wutworjeneho zarjadnistwa
připadže. Bě wón tola tež hižo
lěta dolho wjednik serbskeje
předarskeje konferency. Hačrunje
měješe we swójej wulkej wosadze
farskeho džěła dosć, slušeše wón
tola wot wšeho spočatka sobu do
komisije za wudaće nowych serb-
skich spěwarskich a bě wjele lět
z jeje hłownym sobudžělačerjom,
kaž wón to nětkle tež zaso je
w komisiji za nowy přeložk No-
weho Zakonja. Při wšěm čěžkim
a wobčežnym džěle počerpi knjez
jubilar tež runje w poslednich lě-
tach hórku bóh: jemu a mandžel-
skej zemře starša džowka, mloda
fararka.

Bjez džywa tuž, zo z Bukečan-
skeje wosadu spominaju při sydom-
džesačinach knjeza superinten-
denty serbske wosady a serbscy
fararjo džakowni na wšo tuto jeho
naspomnjene skutkowanje kaž na
wšo druhe jeho džěto za Bože kra-
lestwo a za serbski lud — zastu-
puje wón tola serbske wosady tež
jako jenički serbski synodala
w synodze — a přeja knjezej jubi-
larej pomoc a žohnowanje Boha
Wjeršneho za dalše lěta.

Z Pólskeje zhonimy scěhowace:

Prof. dr. Hromadka, dekan Ko-
menskeje ewangelskeje bohustow-
skeje fakulty w Praze bu po wob-
zamknjenju Waršawskeho uni-
wersitneho senata za čestneho
doktora ewangelskeho bohustow-
stwa pomjenowany. Tutu wyso-
ku česć dósta prof. Hromadka za
swoje zaslůžby a za jeho činosć
we wojowanju wo měr a za jeho
wědomostnu a profesoralnu džěla-
wosć. Tež my Serbja z wutroby
bratrej Hromadce zbožo přejemy.

D o b r u c k ý

Prof. dr. h. c. Ota Wićaz zemrěl

Bòh Knjez je 28. nowembra 1952 wotwołał z tuteje časnosće prof. dra. O. Wićaza w Stollbergu. Nowa Doba je spominała na wulke zaslužby našeho njeboćičkeho serbskeho wučenca. Nochcemy wšo to wospjetować, štož je so tam praweho a dobreho prajiło. Dodać jenož chcemy, štož je wón nam był jako pobožny znajer serbskeje o docyła swětoweje literatury a sprócnjwy spisowaćel.

Ota Wićaz narodzi so lěta 1874 jako syn serbskeho wučerja w Chwaćicach. Husto je nam wo tym pisał a powědał, kak je z nantom mjez črjódami kemšerjow z Chwaćic do Malešec kemši chodźił. Hdyž tež pozdžišo po doskónčených bohosłowskich studijach njeje jako farar mjez Serbami skutkował, tak je tola čas žiwjenja swojej ewangleskej cyrkwi swěrný wostał. Létdžesatki je na Stollbergske cyrkwinske žiwjenje wliw měł jako cyrkwinski předstejer. Ze wšej swěru je tuto čestne zastojnstwo wukonjał. Ze swojeje pobožneje duše je nam dawał krasne, bohate dary, za kotrejž so jemu nihdy dodžakować njemóžemy. Njemóžu tu dokładnje jeho wuznam pohódnošćić.

Ze swojimi přinoškami je wobohaćał čisła našeho po wójnje znowa wožiwjeneho „Pomhaj Bòh“. Naše ewangleske łopjeno bě wěc po jeho pobožnej wutrobje a rady je za njón pisał. Wědomostnu swěrnosć a wutrobnu, čoplu pobožnosć woznamjenjetej wšitke jeho džěla. Tohodla běchu tež tak zajimawe a ludowe. Rady spominamy na jeho nastawki: Wo mojich 11 serbskich biblijach. Pokuta před 12 000 ludźimi w Koblicach pola Hodzija. Syn Hrodzišćanskeje wosady (Jan Awgust Měrcink). By hižo přewjele bylo, wšitke jeho přinoški do dweju létnikow našeho „Pomhaj Bòh“ mjenować. A tola je to jenož mały džěl jeho wulkeje a wobšěrnej džělawasće. Ota Wićaz zawěrnje njeje swoje talenty — a měješe jich wjele — zahrjebał,

ale nałoži je swěru, zo by serbski lud wučil, budził a jón we wěrje do Jezom Chrysta posylnjał. Nadzjomnje so wšitke jeho nastawki bórže do knihow zhromadžene znowa wočišća. Kóždy z jeho nastawkow je nam wažny. Knižka Serbskeje ludoweje knihownje z jeho třomi nastawkami: Wo serbskim ludowym basnistwje. 2. Serbja jako misionaroyo Bratrowskeje Jednoty. 3. Serbowka w Surinamje, je džensa hišće hódna, zo ju čitamy. Štož nam tam wo Marji Lobachec z Turnowa powěda, je tak pobožne, čiste a hnujace, zo nam to wutrobu zwjesela. Štož ma serbske džěci rozwučować, njech jim to wučita! Wšitke jeho pisomne džěla móžeja bohate žórlo našim serbskim předarjam być.

Džakowny kóždy na njeho spomina, kotryž je zbože měł jeho

rěčeć słyšeć. Bě zajimawy a jímacy rěčnik a jeho nadobna, pobožna, čista duša nas wozbožeše. Běše drje to poslednja zhromadžizna našeje Maćicy Serbskeje, na kotrejž Ota Wićaz přednošowaše wo wliwje pietizma na naše narodne žiwjenje. Wěrjacy křescenjo wubudžichu naš serbski lud a dachu jemu kulturne a narodne žiwjenje. Bohužel je křescanska cyrkej něštožkuli skomdžila, ale njezabudźmy tola při wšěch skomdach, štož su wěrjacy mužojo za naš lud dokonjeli. Wo tym móžeše naš luby zemrěty ze swjatej zahoritósću rěčeć.

Bòh Knjez bě nam Serbam dał wulkeho, nadobneho wótčinca a je jeho nětko zaso wotwołał. Bože swjate mjeno budź we wšěm chwalene!

Hodzij. Naša křescanska žonska služba swjeći 11. decembra swój złoty jubilej. Tehdomniši farar Jan Křižan založi w léće 1902 žonske towarstwo, kaž w tamnym času rěkaše. Předsydstwo měješe jeho mandželska Lejna Křižanowa, z pokładnicu běše mandželska kantora Kocora, syna sławneho serbskeho komponisty a hudźbnika, Sobustawow běše w spočatku wokolo 90, nět ma žonska služba 150 stawow, kiž so zhromadžuja w dwěmaj kruhomaj, jedyn w Hodziju, druhi w Čerwjonych Noslicach. Njeh Knjez swojeje cyrkwe dale zohnuje wšo džělo na našich žonach. Chwaleny budź Bòh, kiž sebi swój lud zhromadzuje tež mjez žonami pod hesłom: „Chrystus za žony, žony za Chrystusa.“ La.

Wizitacija w Njeswaćidle. „Wizitacija“ rěka, zo přińdže superintendent do wosady swojeje eforije, abo biskop w „generalnej

wizitaciji“, zo by so sam přeswědčil wo duchownym a tež zwonkownym porjedže wosady. Na farje sej cyrkwinska wyšnosć wobhlada cyrkwinske knihi, akty, biblioteku, cyrkwinska pokladnja so dokładnje přepruwuje. Su cyrkwinske twarjenja, předewšěm Boži dom samón, pohrjebnišćo w porjedže? Na wosadnej zhromadžiznje so rozprawja wo wosadnym žiwjenju. To wšo so stanje na wšědnym dnju. Najwažniša pak je njezděla. Superintendent — w serbskich wosadach sakskeje cyrkwe pak wobaj superintendentaj, serbski a němski, poslučataj na předowanje wosadneho fararja. „Jelizo wam što ewangelijon přěduje hinak dyžli smy my wam předowali, tón budź poklaty. Přěduju nětk ludžom a Bohu službje?“ (Gal. 1, 9 a 10) Tuž ma so cyrkwinska wyšnosć starać, zo by so z našich klětkow prawy ewangelijon prawje předował. Do wizitacije tež słuša, zo cyrkwinska wyšnosć zwola cyrkwinske předsydstwo wosady na zhromadžiznu, zo by tež na to wašnje zheniła wo džělawasći wosadneho fararja. — Tajku wizitaciju je Njeswaćidska wosada njezdělu 1. adwenta nazhoniła.